

УКРАЇНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЗАЛІЗНИЧНОГО ТРАНСПОРТУ

Затверджено на засіданні
кафедри фінансів, обліку і
аудиту
протокол № 1 від 15.09.2023 р.

ФІНАНСИ ЗАЛІЗНИЧНОГО ТРАНСПОРТУ СИЛАБУС 2023/2024 навч. рр.

1. **Галузь знань** – 07 Управління і адміністрування
2. **Спеціальність** – 072 Фінанси, банківська справа, страхування та і. фондовий ринок
3. **Освітні програми** – Ринок криптовалют, трейдинг та управління фінансами
4. **Освітній рівень** – перший рівень (бакалавр)
5. **Цикл підготовки** загальної
6. **Кількість кредитів ЄКТС** – 4
7. **Семестр** 1
8. **Сторінка курсу в MOODLE**
<https://do.kart.edu.ua/course/view.php?id=10424>

Лектор курсу - Тройнікова Олена Миколаївна (канд. економ. наук, доцент)

Профайл викладача - <https://kart.edu.ua/people/spivrobotniki-kafedri-ud-i-kf/page/2>

Контакти викладача (e-mail) - troinikovae@kart.edu.ua

Адреса кафедри: м. Харків, майдан Фейсрбаха, 7, корпус 3, ауд. 515-516 Час та аудиторія проведення занять: згідно розкладу – <http://rasp.kart.edu.ua/>

Додаткові інформаційні матеріали: <http://lib.kart.edu.ua/>

Підготовка фахівців, обізнаних із фінансовою діяльністю підприємств залізничного транспорту, ускладняється недостатністю навчальної літератури, яка б урахувала специфіку перехідного періоду української економіки, законодавче і правове поле, в якому працюють вітчизняні залізниці.

Дані методичні вказівки складені з метою підвищення якості навчання студентів та регулярності їх індивідуальної роботи.

Рішення усіх задач дозволить здобувачам ознайомитися з практичними навичками розрахунків основних фінансових показників роботи залізниці.

та особливостей організації за умов існування розвинених фінансових ринків і розгалуженої системи міжнародних кредитно-фінансових інститутів.

Мета викладання дисципліни надання знань з теорії та практики організації фінансової діяльності підприємств залізничного транспорту.

Програма навчальної дисципліни "Фінанси залізничного транспорту" спрямована на придбання майбутніми спеціалістами знань з практичних питань організації фінансової діяльності підприємств залізничного транспорту.

Курс має на меті сформувати та розвинути наступні компетентності здобувачів

загальні компетентності (ЗК):

- ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- ЗК06. Здатність проведення досліджень залізничних процесів на відповідному рівні.
- ЗК08. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
- ЗК11. Здатність спілкуватися з представниками інших професій груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

спеціальні (фахові) компетентності (СК):

- СК01. Здатність досліджувати тенденції розвитку економіки за допомогою інструментарію макро- та мікроекономічного аналізу, оцінювати сучасні економічні явища.
- СК2. Здатність використовувати теоретичний та методичний інструментарій для діагностики і моделювання засад фінансових відносин залізничного транспорту.
- СК03. Здатність до діагностики стану фінансових систем.
- СК06. Здатність застосовувати сучасне інформаційне та програмне забезпечення для отримання та обробки даних у сфері фінансів залізничного транспорту

програмні результати навчання (ПР):

ПР02 Знати і розуміти теоретичні основи та принципи фінансової науки, особливості функціонування фінансових систем. ПР04. Відшукувати, обробляти, систематизувати та аналізувати інформацію, необхідну для вирішення професійних та наукових завдань в сфері конкурентоспроможної політики ефективно господарюючих підприємств залізничного транспорту.

ПР07. Розуміти принципи, методи та інструменти державного та ринкового регулювання діяльності в сфері фінансів, банківської справи та страхування.

ПР08. Застосовувати спеціалізовані інформаційні системи, сучасні фінансові технології та програмні продукти.

ПР09. Формувати і аналізувати фінансову звітність та правильно інтерпретувати отриману інформацію.

ПР11. Володіти методичним інструментарієм здійснення контрольних функцій у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

ПР13. Володіти загальнонауковими та спеціальними методами дослідження фінансових процесів.

Чому ви маєте обрати цей курс?

Якщо ви бажаєте опанувати основи організації фінансів залізничного транспорту та його структурних підрозділів, об'єктивно оцінювати станперспективи їх розвитку, які відбуваються у галузі, орієнтуватися в інформаційному просторі що до формування доходів та прибутку залізниць України, ґрунтовно аналізувати і розуміти проблеми та тенденції розвитку залізниць України, тоді вам варто йти на цей курс. Від здобувачів очікується: базове розуміння сутності фінансів залізничного транспорту, а також зміст основних економічних категорій ,які характеризують фінанси залізничного транспорту. Курс присвяченовивченню сутності фінансів залізничного транспорту визначенню доходів залізниць їх розподілу між залізницями та структурними підрозділами, визначенню експлуатаційних видатків та собівартості пасажирських та вантажних перевезень ,визначенню прибутку та рентабельності залізниць та їх підрозділів.

Організація навчання

Вивчення здобувачем навчальної дисципліни відбувається шляхом послідовного і ґрунтовного опрацювання навчальних тем, що супроводжується навчальним матеріалом, презентаціями та груповими (індивідуальними) завданнями.

Тематичний план дисципліни містить опорний конспект лекцій, плани практичних занять, завдання для організації самостійної роботи.

Самостійна робота здобувачів передбачає працю з вітчизняною та закордонною спеціальною економічною літературою, нормативними актами, статистичними матеріалами.

Теми курсу

Тема 1. Організація фінансів підприємств залізничного транспорту

Основні положення курсу. Мета, завдання, функції

Тема 2. Основні засоби та фінансування капітальних вкладень назалізничному транспорті.

Структура основних засобів залізниць. Класифікація. Види нарахування амортизації. Показники ефективного використання.

Тема 3 Оборотні засоби залізничного транспорту

Структура оборотних коштів залізниць. Класифікація. Показники ефективного використання.

Тема 4 Доходи залізниць

Доходи та доходні надходження. Особливості розподілу на залізницях.

Тема 5. Витрати залізничного транспорту

Класифікація витрат на залізницях

Тема 6. Собівартість продукції залізничного транспорту

Види собівартості продукції: виробнича і повна. Повна собівартість включає виробничу собівартість і витрати на реалізацію виробленої продукції. Розрахунок собівартості в залежності стадій залізничного транспортного процесу.

Тема 7. Система грошових розрахунків на залізничному транспорті

Система фінансово-економічних відносинна залізничному транспорті. Розподіл грошових потоків у галузі

Тема 8. Грошові розрахунки за перевезення

Організація грошових розрахунків в Україні, основні принципи. Система і форми розрахунків за перевезення

Тема 9. Облік грошових коштів та розрахунків на залізничному транспорті

Визначення провізної плати. Порядок взаємних розрахунків між транспортними організаціями за перевезення вантажів.

Тема 10. Внутрішньогосподарські розрахунки залізничного транспорту

Принципи організації грошових і розрахункових операцій. Види внутрішньогосподарських розрахунків назалізничному транспорті

Тема 11. Особливості фінансування підприємств залізничного транспорту

Тема 12 Джерела фінансування підприємств залізничного транспорту

Види. Власні кошти залізниць і структурних підрозділів кошти позабюджетних фондів; кредити

банків та інших фінансових установ; облігаційні позики; лізинг.

Тема 13. Організаційно-методологічне забезпечення лізингових угод та їхвикористання у системі Укрзалізниці

Особливості лізингових угод, їх роль та значення для процесу перевезень

Тема 14. Інвестування залізничної галузі

Моніторинг інвестиційної діяльності на залізничному транспорті. Діагностика інвестиційного потенціалу залізниць.

Тема 15. Фінансове планування на залізничному транспорті

Зміст, завдання та методи фінансового планування. Система фінансових планів на залізничному транспорті

Тема 16. Реформування залізничного транспорту України

Передумови впровадження ринкових перетворень на залізничному транспорті України

Схема курсу

Поміркуй	Лекції	Виконай
	Запрошені лектори	
	Довідковий матеріал	
	Презентації	
	Обговорення в аудиторії	
	Групові завдання	
	Індивідуальні консультації	
	Іспит	

Ресурси курсу

Інформація про курс розміщена на сайті Університету (<https://kart.edu.ua/>), включаючи навчальний план, навчальний посібник, лекційні матеріали, завдання та правила оцінювання курсу).

Додатковий матеріал та посилання на електронні ресурси доступні на сайті Університету у розділі «дистанційне навчання» поряд із питаннями, надякими необхідно поміркувати під час підготовки для обговорення в аудиторії. Зокрема:

<http://lib.kart.edu.ua/> (Електронний портал УкрДУЗТ)

<http://portal.rada.gov.ua> (Офіційний портал Верховної Ради України);

<https://uz.gov.ua/> (Офіційний сайт Укрзалізниці);

<https://mof.gov.ua/uk> (Міністерство фінансів України)

Сфера реалізації набутих знань і вмінь в майбутній професії

Знання та вміння, набуті при вивченні даної дисципліни, можуть бути використані випускниками на посадах менеджерів на підприємствах залізничного транспорту, економістів фінансових аналітиків, фінансових консультантів, експертів з транспортних послуг, науковців.

Правила оцінювання

При оцінюванні результатів навчання керуватися Положенням про контроль та оцінювання якості знань здобувачів в УкрДУЗТ зі змінами та доповненнями – <https://kart.edu.ua/wp-content/uploads/2020/05/pologennya-pro-%20kontrol-ta-ocinuvannya-2015.pdf>

Максимальна кількість балів за модуль		
Поточний контроль	Модульний контроль	Сума балів за модуль
до 60	до 40	до 100

Поточний контроль		1 семестр	
Активність на заняттях (лекціях, практичних)		до 5	
Ведення опорного конспекту лекцій, конспекту першоджерел		до 5	
Опрацювання лекційного матеріалу, відвідування консультацій		до 5	
Виконання письмових контрольних робіт, експрес-контроль		до 20	
Виконання індивідуальних науково-дослідних завдань (зокрема, типових кейсів)		15	
Виконання та захист в строк самостійних робіт		10	
Підсумок		60	
Визначення назви за державною шкалою (оцінка)	Визначення назви за шкалою ECTS	За 100 бальною шкалою	ECTS оцінка
ВІДМІННО – 5	Відмінно – відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок	90-100	A
ДОБРЕ – 4	Дуже добре – вище середнього рівня з кількома помилками	82-89	B
	Добре – в загальному правильна робота з певною кількістю грубих помилок	75-81	C
ЗАДОВІЛЬНО - 3	Задовільно - непогано, але зі значною кількістю недоліків	69-74	D
	Достатньо – виконання задовольняє мінімальні критерії	60-68	E
НЕЗАДОВІЛЬНО - 2	Незадовільно – потрібно попрацювати перед тим як отримати залік або екзамен (без повторного вивчення модуля)	35-59	FX
	Незадовільно - необхідна серйозна подальша робота (повторне вивчення модуля)	<35	F

Кодекс академічної доброчесності

Кодекс доступний за посиланням: <https://kart.edu.ua/wp-content/uploads/2020/06/kodex.pdf>

Інтеграція студентів із обмеженими можливостями

Для інтеграції здобувачів із обмеженими можливостями в освітній процес Українського державного університету залізничного транспорту створена система дистанційного навчання на основі сучасних педагогічних, інформаційних, телекомунікаційних технологій.